

'Het is als een marathon. Het put je uit'
door **Tina De Gendt**

Nederlandse arts Ger Ettes schrijft boek over zijn ervaringen met euthanasie
De Nederlandse huisarts Ger Ettes was een van de eersten die openlijk sprak over euthanasie. Hij schreef er een roman over, Gifmenger tegen wil en dank.
Dokter Ger Ettes: 'Ik krijg vaak de vraag hoeveel keer ik euthanasie heb moeten plegen, alsof ik dat met een krijtje bijhield.'

door Tina De Gendt

BRUSSEL | "Je wordt het nooit gewoon", zegt Ettes. "Zelfs in je herinneringen blijft het doden van een mens altijd nieuw." Intussen is hij al zes jaar op pensioen en wellicht is het juist daarom dat hij erover kan schrijven. Weliswaar onder het pseudoniem Roy Van Delden. Het boek speelt zich af in de jaren tachtig en negentig, nog voor de wet er kwam in 2001 die euthanasie legaal maakte in Nederland. België volgde een jaar later.

Waarom hebt u zolang gewacht met uw boek?

Ettes: "Zo'n zes jaar geleden ben ik op pensioen gegaan. Al die tijd had ik die herinneringen aan euthanasie verdrongen, maar ik dacht dat ik het toen wel aankon om erover te schrijven. Het deed me goed om alles van me af te schrijven, maar nu ik erover praat wordt het weer pijnlijk. Ik krijg vaak de vraag hoeveel keer ik het heb moeten doen, alsof ik ze met een krijtje bijhield."

U schrijft na elk hoofdstuk 'nooit meer'. Hebt u achteraf veel spijt?

"Nee, omdat euthanasie in mijn ogen een daad van barmhartigheid is. Maar dat wil niet zeggen dat ik het met plezier doe. Het is misschien een vreemde vergelijking, maar toen ik voor het eerst een marathon liep, zei ik tegen mezelf 'nooit meer'. Intussen heb ik er al zeven gelopen. Zoals de marathon me fysiek uitputte, zo putte euthanasie me emotioneel uit. Maar de beloning is groot."

Met dat verschil dat je na een marathon schouderklopjes krijgt en na euthanasie kwade blikken.

"Ik heb wel wat naar mijn hoofd gekregen, ja. De meeste artsen waren wel al overtuigd van euthanasie, maar de publieke opinie niet. Als je dan geconfronteerd

wordt met een geliefde van een stervende is dat heel pijnlijk. Vooral in het geval van Victor, een jongen die aan aids leed, heb ik me sterk moeten houden. Zijn vriend was heel erg tegen de ingreep en heeft zelfs de politie op me afgestuurd. Ik ben wel de laatste arts in Nederland geweest die de politie over de vloer kreeg voor euthanasie."

U kreeg ook veel tegenwind van uw assistente Claudia.

"Claudia is een fictief persoon, maar ze is wel gebaseerd op de realiteit. Ook mensen die geen bezwaren hadden tegen euthanasie wilden er niets mee te maken hebben.

"Ik ken genoeg dokters die euthanasie zelfs verborgen hielden voor hun eigen assistenten. Dat is ook de reden waarom er zo weinig euthanasie wordt gepleegd in ziekenhuizen: er zijn te veel mensen die het te weten kunnen komen. Dus werden de euthanasiegevallen gewoon doorgesluisd naar de huisartsen. Gruwelijk is dat." Hebt u zelf veel van die gevallen gehad?

"Ja, maar daar ben ik nooit op ingegaan. Op een bepaald moment begon ik ook bijeenkomsten te organiseren, zodat ik de naam van 'euthanasiearts' kreeg. Op den duur wilden collega's die bezwaren hadden tegen de ingreep of het zelf niet durfden uit te voeren hun patiënten aan mij kwijt. Dat is pas immoreel. Euthanasie is niet iets wat je zomaar doet. Dan ben je een beul, als het je job is om mensen de dood in te helpen."

Is de relatie met de patiënt belangrijk?

"Het belangrijkste. Hoe warmer die relatie is, hoe meer je kunt beseffen dat je echt een goede daad stelt. Je moet je voorstellen dat je voor iemand staat die je vraagt om hem te doden. Want dat blijft het ook: je doodt iemand. Als je dan weet dat er goede redenen zijn waarom die persoon dat wil, kun je het goede van je beslissing inzien."

Vandaar dat er een tweede arts nodig is?

"Ja, maar vroeger was dat vooral vriendjespolitiek. Je vroeg iemand van wie je wist dat die niet nee zou zeggen, terwijl het net de bedoeling is dat die persoon vanop afstand vaststelt of de situatie hopeloos is. Nu hebben we een 'scanarts', die onafhankelijk oordeelt of de patiënt in aanmerking komt."

Wanneer hebt u voor het eerst van euthanasie gehoord?

"Begin jaren tachtig heb ik het woord voor het eerst horen vallen in een waarneemgroep voor huisartsen. Alle dokters in mijn groep waren voorstander,

maar het bleef wel taboe."

Vindt u euthanasie hetzelfde als de behandeling stopzetten?

"Voor mij is euthanasie iets heel anders dan iemand laten sterven. Euthanasie veronderstelt dat je een handeling stelt met de directe dood tot gevolg. Iemand die in coma ligt, sterft als je stopt met behandelen. Dan ben je als arts niet verantwoordelijk voor iemands dood."

Publicatiedatum : **2007-07-28**

Sectie : **Algemeen**